

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

Навчальна практика (лінгвістична)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література, англійська мова»

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша - німецька

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Навчальна практика (лінгвістична)
Викладач (-і)	Корольова Наталія Олександрівна
Контактний телефон викладача	0990840968
E-mail викладача	nataliia.korolova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pro
Консультації	https://knf.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна лінгвістична практика передбачає використання та закріплення студентами теоретичних знань і набуття практичних навичок у галузі лінгвістики.</p> <p>Проходження студентами навчальної лінгвістичної практики передбачає володіння базовими знаннями з фонетики та граматики німецької мови та є інтегрованим у курс «Вступ до семантики» професора Юргена Пафеля, що передбачає відвідування настановчих занять, виконання власного структурно-семантичного аналізу текстів різних жанрів та рівнів, а також виконання індивідуального завдання - написання підсумкової роботи, захист якої дає можливість оцінити рівень засвоєння знань та вміння застосовувати на практиці методи аналізу у сфері семантики частин мови (дієслів, іменників, прикметників, прийменників, сполучників, часток), складних груп слів і типів речень, когнітивної семантики, теорії моделей.</p> <p>Студенти, які показали найкращий результат, мають можливість спробувати себе у ролі тьюторів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної лінгвістичної практики є засвоєння студентами принципів та прийомів структурного та семантичного аналізу текстів різних функціональних стилів. Досягнення поставленої мети передбачає ознайомлення студентів із основними семантичними категоріями мови, а саме семантичною валентністю, семантичними відношеннями, семантичними класами та моделями, а також із семантичними аспектами комунікації.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>	
<p>Загальні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Здатність працювати в команді та автономно. • Здатність спілкуватися іноземною мовою. • Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. • Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 	
<p>Фахові компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. 	

- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами, зокрема німецькою та другою іноземною.
- Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- Здатність до організації ділової комунікації.

5. Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

90 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семест р	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Норматив ний / вибіркови й
VI	<u>035.043 Германські мови та літератури</u> (переклад включно), перша - німецька	3-й	Н
Етапи проходження практики			
		Кількість годин	
Настановча нарада		2	
Einführung & Überblick 1. Semantische Kategorien		4	
Analyseaufgaben		4	
2. Semantische Valenz 2.1 Stelligkeit 2.2 Thematische Rollen		4	
Analyseaufgaben		4	
3. Semantische Relationen 3.1 Satzsemantische Relationen 3.2 Wortsemantische Relationen		4	
Analyseaufgaben		4	
4. Nominalaspekt 4.1 Individuativa und Kontinuativa 4.2 Übergänge von der einen in die andere Klasse		4	
Analyseaufgaben		4	
5. Aktionsarten, Aspektklassen 5.1 Klassifikation 5.2 Die einzelnen Klassen		4	
Analyseaufgaben		4	
6. Grundlagen der semantischen Analyse 6.1 Typikalitätseffekte, Familienähnlichkeit und unscharfe Grenzen 6.2 Elemente der semantischen Analyse: Definitionen; Prototypen; Wissensstrukturen; Frames und Skripts		4	
Analyseaufgaben		4	
7. Abschluss: Was ist Bedeutung? 7.1 Sprachliche und nicht-sprachliche Bedeutung 7.2 Referenz und (charakteristische) Bedeutung		4	
Analyseaufgaben		4	
Individuelle Aufgabe (Abschlussarbeit)		30	
Захист практики		2	

ЗАГ.:	90
7. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання здійснюється на основі: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Рекомендацій щодо оформлення звіту та критеріїв оцінювання науково-дослідної практики.</p> <p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до захисту практики становить мінімум 35 балів і максимум 70 балів. Максимальний бал захисту (підсумковий контроль) становить максимум 30 балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Виконання письмових робіт передбачає аналіз семантичної структури речень та тексту в цілому, що відбувається поетапно: від слів та словосполучень до відповідних семантичних значень; семантичних фреймів окремих речень тексту; семантичних структур речень тексту в об'єднану семантичну структуру.</p> <p>Для проведення аналізу студенти отримують тексти різних жанрів та рівнів. Під час проходження практики студенти повинні виконати 7 письмових робіт, що містять завдання для аналізу тексту. Максимальна оцінка за кожну роботу – 10 балів. Завершення практики передбачає написання підсумкової роботи та її захист, що оцінюється у 30 балів максимально.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль включає в себе оцінювання виконання практичних завдань. Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до захисту практики становить мінімум 35 балів і максимум 70 балів. Максимальний бал захисту (підсумковий контроль) становить максимум 30 балів. Рівень знань студента оцінюється в балах та фіксується в журналі академічної групи після виконання кожного завдання. По завершенні практики загальна кількість балів, набраних студентом за семестр, заноситься в залікову відомість.</p>
<p style="text-align: center;">8. Політика навчальної дисципліни</p> <p>Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності.</p> <p><u>Відвідування занять:</u></p> <p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується</p>	

присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано [Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці](#) та [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udey, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна

- Jürgen Pafel, Ingo Reich. Einführung in die Semantik. Grundlagen – Analysen – Theorien. Springer-Verlag. Berlin Heidelberg. 2016. 300 S. [<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-476-05425-8>]
- Bedeutung von Semantik in der Technischen Kommunikation. [<https://pantopix.com/bedeutung-von-semantik-in-der-technischen-kommunikation/>]

Додаткова

- Sebastian Löbner. Semantik: Eine Einführung (De Gruyter Studium). De Gruyter Verlag; 2nd revised, updated and expanded edition. 2015. 478 p.
- Daniel Gutzmann. Semantik: Eine Einführung (Einführungen in die Sprachwissenschaft). J.B. Metzler Verlag. 2019. 200 p.

- Dietrich Busse. Frame-Semantik: Ein Kompendium. De Gruyter Verlag. 2016. 888 p.
- Martin Thiering. Kognitive Semantik und Kognitive Anthropologie: Eine Einführung (De Gruyter Studium). De Gruyter Verlag. 2018. 372 p.
- Maria Averintseva-Klisch. Textkohärenz (Kurze Einführungen in die germanistische Linguistik - KEGLI, Band 14). Universitätsverlag Winter GmbH Heidelberg. 2018. 100 p.
- Jochen A. Bär. Hermeneutische Linguistik: Theorie und Praxis grammatisch-semantischer Interpretation. De Gruyter Verlag. 2017. 864 p.
- Andreas Dengel. Semantische Technologien: Grundlagen. Konzepte. Anwendungen. Spektrum Akademischer Verlag. 2011. 474 p.
- Klaus Reichenberger. Kompendium semantische Netze: Konzepte, Technologie, Modellierung. Springer Verlag. 2010. 210 p.
- Di Meola. Semantische und pragmatische Aspekte der Grammatik: DaF-Übungsgrammatiken im Fokus (Deutsche Sprachwissenschaft international, Band 35). Peter Lang. 2021. 362 p.
- Regine Eckardt. Sprache und Kontext: Eine Einführung in die Pragmatik (De Gruyter Studium). De Gruyter Verlag. 2021. 363 p.
- Frank Sode. Der deutsche Indirektheitskonjunktiv: Semantik und Pragmatik (Studia grammatica, 79, Band 79). De Gruyter Verlag. 2022. 221 p.
- Ralf Methling. Germanistische Linguistik für Dummies. Wiley-VCH. 2024. 424 p.
- Ralf Klabunde, Wiltrud Mihatsch. Linguistik: Eine Einführung (nicht nur) für Germanisten, Romanisten und Anglisten. J.B. Metzler. 2023. 248 p.
- Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. - 2-е видання, доповнене. К.: ВЦ "Академія", 2009. 376 с.
- Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики: монографія. Львів: ПАІС, 2010. 336 с.
- Космеда Т. Аксіологічні аспекти прагмалінгвістики: формування і розвиток категорії оцінок. Львів: Вид-во ЛНУ, 2000. 350 с.
- Семенюк О. А. Основи теорії мовної комунікації: навчальний посібник К.: ВЦ "Академія", 2010. 240 с.

Керівник практики:

кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології Наталія КОРОЛЬОВА